

એસ.વાય.બી.એ. (આંતરવિદ્યાકીય વિષય)

(બીડાણ-B)

સાહિત્ય વિવેચનની ભૂમિકા

એકમ-૧ :- સાહિત્ય વિવેચનની ભૂમિકા

૧. અવલોકન, સમીક્ષા, વિવરણ, આસ્વાદ અને વિવેચનની સંજ્ઞાનો પરિચય.
૨. ભાવન અને વિવેચનનું સામ્ય-વૈષમ્ય.
૩. ભાષાનાં કાર્યો
૪. ભાષાનું માનવજીવનમાં મહત્વ - માનવવ્યવહારના માધ્યમ તરીકે ભાષા

એકમ-૨ :- કાવ્ય વિવેચનની ભૂમિકા

૧. કાવ્યનાં વિવિધ અંગો - છંદ, અલંકાર, કાવ્યબાની, કલ્પન, પ્રતીક
૨. કાવ્યની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ (પૂર્વ તથા પશ્ચિમ)
૩. કાવ્યનાં વિવિધ સ્વરૂપો - આખ્યાન, ખંડકાવ્ય, સોનેટ

એકમ-૩ :- કથાવિવેચનની ભૂમિકા

૧. ટૂંકી વાર્તાનાં વિવિધ અંગો તથા વ્યાખ્યાઓ
૨. નવલકથાનાં વિવિધ અંગો - ઘટના, વસ્તુસંકલના, સમયસંકલના, રચનાપ્રયુક્તિઓ વગેરે.

એકમ-૪ :- નાટ્યવિવેચનની ભૂમિકા

૧. નાટકનું સ્વરૂપ
૨. એકાંકીનું સ્વરૂપ
૩. નાટક તથા એકાંકીની રંગભૂમિજ્ઞતા

એકમ-૫ :- સાહિત્યિક વાદોનો પ્રાથમિક પરિચય

૧. અસ્તિત્વવાદ
૨. પરાવાસ્તવવાદ
૩. સૌન્દર્યનિષ્ઠતાવાદ
૪. સંરચનાવાદ
૫. અસંગતિવાદ
૬. મનોવિશ્લેષણવાદ

સંદર્ભ સૂચિ

- (૧) ઉપક્રમ – જયંત કોઠારી
- (૨) સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો – મૂ.લે. વર્સફોર્ડ, અનુ. નગીનદાસ પારેખ
- (૩) ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત – જયંત કોઠારી અને નટુભાઈ રાજપરા
- (૪) ઊર્મિકવિતા – ચંદ્રશંકર ભટ્ટ
- (૫) નવલકથા – ડૉ. શિરીષ પંચાલ
- (૬) નવલકથાનું સ્વરૂપ – ડૉ. પ્રવીણ દરજી
- (૭) સાહિત્યમીમાંસા – મૂ.લે. વિષ્ણુપદ ભટ્ટાચાર્ય, અનુ. સુરેશ જોષી
- (૮) સાહિત્યિક વાદ – સં. યશવંત ત્રિવેદી તથા અન્ય
- (૯) – અને સાહિત્ય – સં. યશવંત ત્રિવેદી
- (૧૦) સાર્ત્રનો અસ્તિત્વવાદ – મધુસૂદન બક્ષી
- (૧૧) પરાવાસ્તવવાદ – હિમાંશી શેલત
- (૧૨) સૌન્દર્યનિષ્ઠતાવાદ – વિજય શાસ્ત્રી
- (૧૩) પ્રતીક અને પ્રતીકવાદ – પ્રા. એફ.સી. ડાયસૉ
- (૧૪) કલ્પન – વિભાવના અને વિનિયોગ – નીતિન વડગામા

- (૧૫) ટૂંકી વાર્તા – વિજય શાસ્ત્રી
- (૧૬) એકાંકી અને ગુજરાતી એકાંકી – સં. જયંત કોઠારી
- (૧૭) નાટક અને ગુજરાતી નાટક – સં. જયંત કોઠારી
- (૧૮) રૂપ અને રસ – ઉશનસ